

Görömbei András¹ (1945. február 5. – 2013. június 30.) (Ferencz Melinda)

Volt egyetemi tanáromat nem egy könnyen leírható tanári módszer tette kiváló tanárrá, hanem egész személyisége, erkölcsi tartása, szókimondása, mértéktartása.

Első egyetemi évemben a romániai magyar irodalom tantárgyat vettem fel nála a kötelezők mellé. Óráról órára új írókat, műveket mutatott be nekünk. Mintha (és ez volt a valóság) máshol még le nem írt, ki nem mondott dolgokat tudtunk volna meg Tőle. Nem akartam lemaradni egy órájáról sem. Az előadásmódja mindig csendes volt, higgadt. A varázsa abban rejlett, hogy igazat mondott egy olyan korban, amikor a tanulmányainkat is beszötte a hazugság. S tudott mindenről csendesen, szelíden beszélni. Szeretettel. Alázattal.

Egész nyáron azokat az írókat olvastam, akiről évközben beszélt, a hetvenes évek romániai magyar íróinak műveivel ismerkedtem, s részt vállaltam tudományos munkájában, nyolc diákja között én is ott voltam, akik a romániai magyar irodalom hetvenes évekbeli történetéhez elkészítették a válogatott bibliográfiát.

Jellemző volt kutatói magatartására és pedagógiai módszerére is ez az alaposág, hogy egy 156 oldalas tanulmányhoz 211 oldalas bibliográfia készült.

A bibliográfia gyűjtőköre a Magyarországon megjelent lapok mellett kiterjedt számos Romániában, Jugoszláviában és Csehszlovákiában megjelent folyóiratra is. Az elkészült könyv egy dedikált példányát 1983. december 21-én kaptuk meg Tőle férjemmel: „A Csengey házaspárnak, Melindának és Dénesnek, szeretettel és bizakodó reménységgel – Bertha Zoltán és Görömbei András”.

Az alaposág és az alázat mellett talán ez a szeretet és bizakodás volt számomra a legmegnyerőbb a személyiségében.

A következő évben nagy örömmel hallgattam előadásait Nagy László költészetéről.

Nem lehet külsőségekben követni, vagy módszertani leírást adni az óráiról, hiszen nem volt semmi rendkívüli, nem voltak különböző szemléltető eszközök, semmi látványos dolog. Volt egy személy, aki őszintén beszélt arról, amit szeretett, amit tisztelt, írókról, akiket mások nem méltattak még, s talán később sem méltattak eléggé.

Nem a módszere volt fontos, nem azért választottuk az óráit akkor, amikor még nem lett volna kötelező.

---

¹ Kossuth-díjas magyar irodalomtörténész, kritikus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. A népi írók és a népi irodalom, valamint az összehasonlító irodalomtudomány neves tudósa. 1993 és 1995 között a Kossuth Lajos Tudományegyetem (ma: Debreceni Egyetem) oktatási rektorhelyettese, 1995 és 2003 között az egyetem Magyar és Összehasonlító Irodalomtudományi Intézete igazgatója.

A személye, s az általa közvetített értékek által kaptunk valami olyasmit, ami magával ragadott sokunkat. Hiteles volt. Ízig-vérig tanár.

Értékeket közvetített anélkül, hogy bárkit bántott, kárhoztatott volna. Görömbei Andrásról nem jutnak eszembe anekdoták, pedig Ő volt rám a legnagyobb hatással az egyetemen.

A tanulás ebből talán az, hogy az emberi példaadás a legfontosabb. A szellem, amit nem lehet lemérni – hiába próbálkoznak vele egyre bonyolultabb módszerekkel –, mert az igazi tanár észrevétlen gazdagítja a tanítványok lelkét, s noha kitörölhetetlen nyomot hagy bennük, maguk sem tudják később elmondani, mi is ragadta meg őket a szeretett oktatóban, mit kaptak Tőle, csak azt, hogy részükké vált, hogy nélküle nem azok lennének, mint akiké váltak.

„Új időszámítás a köznevelésben”² – Országos Szakmai Tanévnyitó Budapesten (Bozsik Viola)

Az Országos Szakmai Tanévnyitót 2013. augusztus 22–23-án Budapesten, a SYMA Rendezvény- és Kongresszusi Központban rendezték meg a Modern Iskola Magazin szervezésében.

Az eseményt *Balog Zoltán*, az Emberi Erőforrások Minisztériumának vezetője nyitotta meg. Beszédet mondott *dr. Hoffmann Rózsa* államtitkár, Sipos Imre helyettes-államtitkár, továbbá az Oktatási Hivatal elnöke, valamint az OFI főigazgatója is. *Dr. Kaposi József* az Intézet feladatairól beszélt, kiemelve a kerettantervek gondozását, a pedagógiai szakmai szolgálat és a pedagógusképzés megújítását, módszertani támogatásukat, a tehetőség gondozást, valamint egy nemzeti közoktatási portál létrehozását. Az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet célja a közoktatás minél eredményesebbé és méltányosabbá tétele, szoros együttműködésben a gyakorló pedagógusokkal. A mottó: „Fejlesszünk együtt!”

A tanévnyitóra szakmai konferenciát szervezett az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., az OFI, az Oktatási Hivatal, az Apáczai Kiadó, a Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó és a Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó. A párhuzamosan futó előadásokon szó esett aktuális kérdésekről, mint például az egész napos iskola, a pedagógusminősítés, az élményközpontú matematikaoktatás; láthattunk kisfilmeket és kémiai kísérleteket is. Az előadók közt volt *Bagdy Emőke*, *Beer Miklós*, *Persányi Miklós*, *Pokorni Zoltán*, *Tari Annamária*, *Vekerdy Tamás*. Az OFI kutatói – *dr. Aczél Petra*, *Bánkuti Zsuzsanna*, *dr. Bodó Márton*, *Csorba F. László*, *dr. Horváth Zsuzsanna*, *Hunyadi Krisztina*, *dr. Hunya Márta*, *Kézy Ágnes*, *dr. Pompor Zoltán*, *Sáfrányné Molnár Mónika*, *Singer Péter*

2 Dr. Hoffmann Rózsa, köznevelésért felelős államtitkár beszédének címe.

– többek között az iskolai közösségi szolgálatról, a közoktatás tartalmi és módszertani megújításáról és a szaktanácsadás megújulásáról tartottak előadást. Dr. Halász Gábor az európai oktatás átalakuló világáról beszélt; *dr. Szvathné dr. Szalay Márta* pedig a Nemzeti Tehetség Program 2013–2014-es évi cselekvési tervét ismertette.

Bemutatásra került az új szakiskolai közismereti kísérleti tankönyv a 9. évfolyamosok számára, melynek öt modulja az osztályközösség-építő program, a matematika, a természetismeret, a kommunikáció–magyar és a történelem–társadalomismeret, szerzői pedig *Csorba László, dr. Hunya Márta, Kerber Zoltán, Kerberné Varga Anna, Kerpen Gábor, Mayer József, Singer Péter, Szívósné Tóth Annamária és Vigh Sára*. A tankönyv a XXI. század kívánalmainak megfelelően digitálisan már elérhető, és hamarosan mobiltelefonra is letölthető lesz.

A kétnapos rendezvény ideje alatt taneszközyártó és -forgalmazó cégek kínálták áruikat az egyik csarnokban; így lapozgathattunk friss pedagógiai kiadványokat, szemezhetünk az OFI-s standunkkal szemben kiállított csontvázakkal, és mosolyoghattunk azon, milyen nehéz érdeklődéskeltésben felvennünk a versenyt a Fővárosi Állat- és Növénykert standjának szereplőivel, az élő patkánnyal és kígyóval. Ezzel együtt, az OFI-s standon kínált TÁMOP-os könyveink szinte mind elfogytak, és szép számmal vittek az *Új Köznevelésből*, régebbi és új *ÚPSZ*-okból is; és beszélgethettünk szerzőkkel, érdeklődőkkel, akikben nem volt hiány.

